

Past de buurt wel bij jouw speelbeheer?

Zevenjaarsbeheercyclus voor BOSS-voorzieningen (bewegen, ontmoeten, spelen en sporten) om beleid en bewoners bij elkaar te brengen

Wie kent de situatie niet: een jong gezin dat met veel bombarie vraagt om een duikelrekje of glijbaan vlak voor hun deur, terwijl niet meer dan 100 meter verderop een grote, net gerenoveerde speelplek ligt ... Bewonerswensen, beheerambities en beleidsvisies moeten door beheerders bij elkaar worden gebracht, ergens tussen eigen inzicht, de hectiek van alledag en mooie visieteksten in. Het is vaak jongleren tussen wat je wilt, wat je kunt en wat mag. Plannen en wensen genoeg, maar hoe zit het met de uitvoering? Verschillende gemeentes zien heil in de methodiek van de zevenjaarscyclus. Madeleine Frelier van OBB spelmakers en ruimtedenkers legt uit hoe die methode werkt en vooral wat deze oplevert.

Auteur: Peter Jansen

Hoe werkt beheer?

Overkoepelend beleid en openbare beheer-visies bepalen nu vaak de inhoud van beheer-plannen. In het beheerplan worden onder andere budgetten en fte's voor speelvoor-zieningen vastgelegd. In veel beheerplannen staan weinig handvatten om bewoners te betrekken bij het beheer en de vervanging. Bij de meeste assets hoeft dit ook niet, maar bij spelen ontkom je er niet aan, weet Madeleine. Dat heeft als gevolg dat de beheerder een krap of geen budget krijgt om bewonersparticipatie uit te voeren en de overige inrichting rondom de speeltoestellen aan te pakken. En het belangrijkste: er ontbreekt een werkwijze die duidelijkheid geeft over de aanpak van die participatie op het gebied van spelen. De Omgevingswet komt eraan en zal dit ver-anderen. Er moet meer ruimte komen voor participatie.

Lange lijn vasthouden

In de Omgevingsvisie, die in veel gemeentes al is vastgesteld, worden ook doelen gesteld zoals het bevorderen van positieve gezond-heid, meer beweging door bewoners en meer ontmoeting naast participatie. Natuurlijk staat duurzaamheid en vaak ook circulariteit eveneens hoog op de agenda. Een visie wordt vastgesteld voor de lange termijn. De uitwer-king in programma's, zoals een programma BOSS (bewegen, ontmoeten, spelen en sporten) wordt al voor een iets kortere termijn vastgesteld. Een goed programma vertaalt de omgevingsvisie concreet naar plekken in wijken en kernen. Madeleine stelt dus dat het op het bordje van de beheerder ligt om die maatregelen te vertalen naar uitvoeringsplan-nen voor beheer, onderhoud en vervanging. De nieuwe manier van werken als gevolg van de Omgevingswet biedt kansen om ook de

beheercyclus op een andere manier vorm te geven, met onder andere meer ruimte voor inspraak van de buurt. In dit artikel gaan we uit van een cyclus van zeven jaar. Dat heeft twee redenen: de levensduur van speelmateriaal is een veelvoud van zeven jaar en de samenstel-ling van een buurt verandert door verhuizingen en opgroeien van kinderen ook iedere zeven jaar. Doordat beheer een cyclus wordt, zijn er meteen momenten ingebouwd waarop wordt geëvalueerd of de maatregelen passend zijn. Ook de inkoop van werken en diensten kan hierop aansluiten.

Verbinding met bewoners

Vervolgens is er een goed uitgewerkt beheer-plan met mooie ideeën voor de komende paar jaar. Overzichtelijk, met mooie schema's en onderbouwde budgetten, prima uit te leggen aan collega's. Als beheerder sta je echter mid-

Figuur 1. Onderwerpen binnen zevenjaarscyclus van gesprekken en maatregelen.

Figuur 2. Zorg voor geografische spreiding van de zevenjaarscyclus.

Als beheerder sta je echter midden tussen bewoners, collega's en soms ook bestuurders

den tussen bewoners, collega's en soms ook bestuurders. Hoe leg je dit allemaal uit, dat je iets wilt met duurzaamheid, circulariteit, inclusiviteit, kinderen, klimaatadaptatie, ontmoeting, bewegen en oh ja, ook nog een paar speeltoestellen?

Het is vaak niet de expertise van beheerders om bewoners bij een project te betrekken, maar bij spelen ontkom je er niet aan. Vroeg of laat laten bewoners weten dat ze wensen, ideeën of eisen hebben. Als beheerder moet je hoe dan ook aan de bak om samen met je participatie-/communicatiecollega's bewoners erbij te betrekken, liefst op een leuke, laagdrempelige en regelmatige manier. Immers: bewoners verhuizen, kinderen groeien op en daarmee veranderen wensen.

Uit ervaring blijkt dat je draagvlak creëert door eens in de zeven jaar het gesprek met bewo-

ners aan te gaan op een iets hoger niveau, met de mogelijkheid om bewoners enthousiast te maken en te houden over de hierboven genoemde thema's. Per buurt of kern maak je een plan om renovaties uit te voeren en daarbij ook materialen te gebruiken die er al zijn (duurzaam en circulair!). Hiermee zorg je voor maatwerk. Madeleine vertelt: 'Het gesprek gaat dan niet meer over die ene wipveer, maar over wat mensen graag in hun buurt willen doen en wat zij zelf kunnen bijdragen. Iedereen doet vanzelfsprekend mee in dit gesprek, ook kinderen, jongeren en mensen met een beperking.' Dit doe je het liefst in een zevenjaarscyclus. Het beheerplan kan hierop aansluiten, maar dit hoeft niet.

Concrete uitwerking

Leuk bedacht, natuurlijk, een zevenjaarscyclus van gesprekken met bewoners en het

Ontmoetingsplek in combinatie met speelplek

Madeleine Frelier

Figuur 3. Uitwerking zevenjaarscyclus naar levensduur, type toestel en soort plek.

**Er is nu
gelegenheid om
aandacht te
genereren
voor zaken als:
toestellen niet
weggooien maar
hergebruiken**

uitvoeren van grote maatregelen voor BOSS. Maar in welke buurt of in welke kern begin je? En wat houdt dit dan in? Madeleine: 'Dit is al een eerste aanknopingspunt voor de cyclus: aansluiten bij de vervangingscyclus. Een goed uitvoeringsplan geeft ook andere handvatten om erachter te komen in welke buurt of kern je kunt beginnen. Je maakt dus een prioriteitenlijst en elke zeven jaar komt één zevende deel van je gemeente aan de beurt. Natuurlijk bouw je ruimte in voor incidenteel onderhoud en beheer. Zo werk je toe naar de ideale situatie waarin doelen uit het programma te realiseren zijn. De eerste jaren doe je onderzoek, maak je projectplannen, overleg je met bewoners en neem je grotere initiatieven mee. In de tussenliggende jaren zorg je voor onderhoud en kunnen ook kleine initiatieven van bewoners doorgaan. En over zeven jaar kom je terug om die grotere wensen en initiatieven op te pakken.

Er is nu gelegenheid om aandacht te genereren voor zaken als: toestellen niet weggooien maar hergebruiken, grond uit projecten hergebruiken voor heuvels op een grote centrale plek, materialen zoals lantaarnpalen, stoeptegels en rioolbuizen als speelelement inzetten. En als de bewoners toch om de tafel zitten, zoek dan ruimte voor gemeenschappelijke activiteiten zoals moestuinieren, barbecueën en kinderactiviteiten.

Wat heb ik hier als beheerder aan?

Door op buurt- of kernniveau in een zevenjaarscyclus samen te werken met bewoners op het gebied van bewegen, ontmoeten, spelen en sporten, zorg je voor draagvlak voor de beheer- en onderhoudsmaatregelen. Door de heldere kaders voor de termijn waarop je in gesprek gaat en grote maatregelen uitvoert, ontstaat meer overzicht en rust. Dit kan worden vastgelegd in contracten met aannemers of leveranciers aan wie werkzaamheden zoals ontwerp en uitvoering zijn uitbesteed. Indien aanwezig kunnen er met de eigen dienst circulair materialen worden geoogst. 'Kortom', zegt Madeleine 'de zevenjaarscyclus zorgt voor een regelmatige werklast, minder complexe beslissingen en hopelijk meer werkplezier. Wie wil dat nu niet?'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!